YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
6 päivänä joulukuuta 2001 *

Asiassa C-373/99,

Helleenien tasavalta, asiamiehinään V. Kontolaimos ja I.-K. Chalkias, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään M. Condou-Durande, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa osittain Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1995 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehdyn päätöksen 1999/187/EY muuttamisesta 28 päivänä heinäkuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/596/EY (EYVL L 226, s. 26),

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit S. von Bahr, D. A. O. Edward, A. La Pergola ja L. Sevón (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 17.5.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 12.7.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Kreikan valtio on yhteisöjen tuomioistuimeen 7.10.1999 jättämällään kanteella vaatinut EY 230 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan osittain Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 1995 rahoitettuja menoja koskevien jäsenvaltioiden tilien tarkas-

tamisesta ja hyväksymisestä tehdyn päätöksen 1999/187/EY muuttamisesta 28 päivänä heinäkuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/596/EY (EYVL L 226, s. 26).

2 Kreikan kanne koskee päätöksen 98/596/EY kumoamista niiltä osin kuin siinä todetaan, että EMOTR:n vastattaviksi ei voida hyväksyä seuraavia määriä:

— peltokasviala: 2 281 284 96 Kreikan drakmaa (GRD) (syynä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän puutteet) ja 2 333 442 867 GRD (syynä hallinnollisten kustannusten pidätys tuen määrästä);

— hedelmä- ja vihannesala: 6 276 374 640 GRD (syynä tuottajajärjestöjä ja markkinoilta vetämisen taloudellista korvausta koskevat ongelmat) ja 816 097 399 GRD (syynä markkinoilta vedettyjen tuotteiden ilmaisjakelua koskevat ongelmat);

— oliiviöljyala: 6 039 930 084 GRD (syynä tuotantotukea koskevat ongelmat) ja 4 140 575 078 GRD (syynä kulutustukea koskevat ongelmat);

— puuvilla-ala: 983 748 583 GRD (syynä tuotantotukea koskevat ongelmat) ja

— naudanliha-ala: 230 000 000 GRD (syynä hallinnollisten kustannusten pidätys palkkioiden määristä).

3 Näin tehtyjen rahoituskorjausten perustelut on koottu EMOTR:n tukiosaston varainhoitovuoden 1995 tilien tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tehtyjen tarkastusten tuloksista 12.1.1999 laadittuun yhteenvetokertomukseen VI/6462/98 (jäljempänä vuoden 1995 yhteenvetokertomus) ja 7.6.1999 laadittuun kyseisen kertomuksen lisäykseen (jäljempänä vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäys).

4 Yhteisöjen tuomioistuin on 8.3.2001 antanut määräyksen (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa), jolla kanne on tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvän puuttumisen vuoksi jätetty tutkittavaksi ottamatta niiltä osin kuin siinä vaaditaan päätöksen 1999/596/EY kumoamista siinä Kreikalle tuotanto- ja kulutustukea koskevien ongelmien takia oliiviöljy-alalla, tuotantotukea koskevien ongelmien takia puuvilla-alalla ja palkkioiden määristä pidätettyjen hallinnollisten kustannusten takia naudanliha-alalla määrättyjen rahoituskorjausten osalta.

Belle-selvityksen suuntaviivat ja komission ja jäsenvaltioiden velvoitteet EMOTR:n tilien tarkastamisessa ja hyväksymisessä

5 Komission Belle-selvityksessä (asiakirja VI/216/93, 1.6.1993) määritetään suuntaviivat, joita on noudatettava sovellettaessa jäsenvaltioon kohdistuvia rahoituskorjauksia.

6 Kolmen pääasiallisen laskentamenetelmän lisäksi Belle-selvityksessä esitetään vaikeita tapauksia varten kolme kiinteämääräisten korjausten luokkaa:

"A. Kaksi prosenttia menoista, jos puute rajoittuu valvontajärjestelmän merkityksettömämpään osaan tai valvontatoimenpiteisiin, jotka eivät ole olen-

naisia menojen sääntöjenmukaisuuden takaamisen kannalta, siten että voidaan päätellä, että EMOTR:n kohtaama tappioriski oli vähäinen.

B. Viisi prosenttia menoista, jos puute liittyy valvontajärjestelmän tai valvontatoimenpiteiden tärkeisiin osiin, jotka ovat merkittäviä menojen sääntöjenmukaisuuden takaamiseksi, siten että voidaan päätellä, että EMOTR:n kohtaama tappioriski oli huomattava.

C. Kymmenen prosenttia menoista, jos puute liittyy valvontajärjestelmän tai -toimenpiteiden kokonaisuuteen tai niiden perustavaa laatua oleviin osiin, jotka ovat olennaisia menojen sääntöjenmukaisuuden takaamiseksi, siten että voidaan päätellä, että EMOTR:n kohtaama tappioriski oli erittäin suuri."

7 Kyseisessä selvityksessä muistutetaan lisäksi, että menojen hylkääminen kokonaisuudessaan on mahdollista ja että näin ollen korkeampaa korjauskerrointa voidaan pitää poikkeuksellisissa olosuhteissa asianmukaisena.

8 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut, EMOTR:sta rahoitetaan ainoastaan yhteisön sääntöjen mukaan maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä toteutetut toimenpiteet (ks. asia C-253/97, Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999, Kok. 1999, s. I-7529, 6 kohta).

9 Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 (EYVL L 94, s. 13) 8 artiklan 1 kohdassa, jossa määritellään periaatteet, joiden mukaisesti yhteisön ja jäsenvaltioiden on järjestettävä EMOTR:sta rahoitettavia maatalouden interventiotoimia

koskevien yhteisön päätösten täytäntöönpano ja näihin toimiin liittyvien petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjunta, asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että EMOTR:sta rahoitettavat toimet todella on sääntöjenmukaisesti toteutettu, sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi sekä niihin kohdistuvien seuraamusten toteuttamiseksi ja sellaisten summien takaisinperimiseksi, jotka on menetetty sääntöjenvastaisuuksien tai laiminlyöntien seurauksena, vaikka yhteisön tietyssä yksittäisessä säädöksessä ei nimenomaisesti edellytettäisikään minkään tietyn valvontamenetelmän käyttöön ottamista (ks. yhdistetyt asiat 146/81, 192/81 ja 193/81, BayWa ym., tuomio 6.5.1982, Kok. 1982, s. 1503, 13 kohta; Kok. Ep. VI, s. 413, asia C-8/88, Saksa v. komissio, tuomio 12.6.1990, Kok. 1990, s. I-2321, 16 ja 17 kohta ja asia C-235/97, Ranska v. komissio, tuomio 19.11.1998, 45 kohta).

10 Komissiolle kuuluu sen osoittaminen, että maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä koskevia sääntöjä on rikottu. Tämän vuoksi komissio on velvollinen perustelemaan päätöksensä, jolla se toteaa asianomaisen jäsenvaltion harjoittaman valvonnan puuttuvan täysin tai olevan puutteellista (ks. mm. asia C-247/98, Kreikka v. komissio, tuomio 11.1.2001, Kok. 2001, s. I-1, 7 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö).

11 Komission ei kuitenkaan tarvitse näyttää tyhjentävästi jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamien tarkastusten riittämättömyyttä tai niiden esittämien lukujen virheellisyyttä, vaan sen on esitettävä näyttöä vakavasta ja perustellusta epäilyksestä näiden tarkastusten tai lukujen suhteen (ks. asia C-54/95, Saksa v. komissio, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. I-35, 35 kohta; asia C-28/94, Alankomaat v. komissio, tuomio 22.4.1999, Kok. 1999, s. I-1973, 40 kohta ja em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 8 kohta).

12 Tämä komission näyttövaatimuksen keventäminen johtuu siitä, että jäsenvaltio pystyy parhaiten kokoamaan ja tarkistamaan EMOTR:n tilien tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tarvittavat tiedot, minkä vuoksi jäsenvaltion on esitettävä yksityiskohtaisempi ja täydellisempi näyttö tarkastustensa ja lukujensa todenperäisyydestä ja tarvittaessa komission toteamusten paikkansapitämättömyydestä (em. asia Saksa v. komissio, tuomio 21.1.1999, tuomion 35 kohta; em. asia Alankomaat v. komissio, tuomion 41 kohta ja em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 9 kohta).

13 On myös muistettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio, jonka EMOTR:n tukiosaston toimintasääntöjen soveltamista koskevat tarkastukset komissio on todennut olemattomiksi tai riittämättömiksi, ei pysty kumoamaan komission toteamuksia tukematta väitteitään seikoilla, jotka osoittavat luotettavan ja toimivan valvontajärjestelmän olemassaolon (em. asia Italia v. komissio, tuomion 7 kohta).

Peltokasvialan korjaukset

Yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän puutteet

Yhteenvetokertomus

14 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksesta käy ilmi, että vuosina 1993 ja 1994 suoritettujen tarkastuskäyntien aikana tehtyjen havaintojen perusteella komissio pyysi Kreikkaa lisäämään paikalla tehtävien tarkastusten määrää 5 prosentista 10 prosenttiin vuodesta 1994 lähtien ja että vaikka määrä lisääntyikin, se jäi kuitenkin 9,3 prosenttiin.

15 Lisäksi kertomuksesta käy ilmi, että komission yksiköt olivat tietoisia yhtäältä erityisongelmista Kreikassa, jossa maarekisteri ei ole yleisesti käytössä, ja toisaalta siitä, että tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevasta yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä 27 päivänä marraskuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3508/92 (EYVL L 355, s. 1) luodun yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän (jäljempänä yhdennetty järjestelmä) lopullinen käyttöönotto oli suoritettava vasta 1.1.1997. Nämä yksiköt olivat kuitenkin arvioineet, että jotkut havaituista puutteista eivät missään tapauksessa olleet hyväksyttäviä. Tämä koski ensinnäkin paikalla tarkastettavien tilojen valinnassa

suoritettavaan riskin arviointiin liittyviä menettelyjä, jotka eivät olleet tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevan yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 23 päivänä joulukuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3887/92 (EYVL L 391, s. 36) 6 artiklan 4 kohdan mukaisia. Suoritettujen tarkastusten määrää koskevat näyttöongelmat tulivat ilmi siitä syystä, että pöytäkirjaa ei ollut pidetty. Lisäksi, koska alueellisten hallintoviranomaisten oli mahdotonta päästä maatalous-osuuskuntien liittojen (jäljempänä ACA:t) tietokantoihin, ne eivät voineet valvoa peltokasveille maksettavien suorien tukien hallinnoinnissa keskeisessä roolissa olevien ACA:jen suorittamia tehtäviä. Lopulta hallinnolliset tarkastukset olivat riittämättömiä yhtäältä koska ristiintarkastuksia suoritettiin vasta yhteisön tukien maksamisen jälkeen ja toisaalta koska alueellisilla hallintoviranomaisilla ei ollut pääsyä yhdennetyn järjestelmän tietokantoihin.

16 Nämä puutteet koskivat valvontajärjestelmän suoraan sovellettavia osia, jotka ovat välttämättömiä yhteisön toimenpiteen tehokkaalle hallinnoinnille. Puutteet aiheuttivat näin ollen yhteisön varoihin kohdistuvan riskin.

17 Kreikan varainhoitovuonna 1995 peltokasvialalla ilmoittamiin kokonaismenoihin tehdyssä 2 prosentin rahoituskorjauksessa otettiin huomioon se, että yhdennetyssä järjestelmässä havaituista merkittävistä puutteista huolimatta komission Kreikan tarkastusmatkojen aikana paikalla suorittamissa tarkastuksissa ei havaittu suurempia ongelmia ja että toimivaltaisten kansallisten viranomaisten paikalla suorittamien tarkastusten määrä oli kasvanut 5 prosentista 9,3 prosenttiin.

18 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksen mukaan sovitteluelin, joka on perustettu sovittelumenettelyn perustamisesta osaksi Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston tilien tarkastamista ja hyväksymistä 1 päivänä heinäkuuta 1994 tehdyllä komission päätöksellä 94/442/EY

(EYVL L 182, s. 45), on todennut, ettei ole riittäviä syitä, joiden perusteella voitaisiin asettaa kyseenalaiseksi ehdotettu kiinteämääräinen rahoituskorjaus, jonka vähimmäismäärä normaalisti on 2 prosenttia.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

19 Kreikan hallitus väittää, että peltokasveihin liittyvä 2 prosentin korjaus ei ole oikeutettu ja että se perustuu tosiseikkojen arviointia koskevaan virheeseen, kun otetaan huomioon, että mitään merkittävää ongelmaa ei ole havaittu ja että Kreikan viranomaiset ovat tehneet ja tekevät jatkossakin kaikkensa järjestelmän parantamiseksi ja puutteiden korjaamiseksi.

20 Tässä suhteessa se korostaa, että komission olisi pitänyt ottaa huomioon, että markkinointivuosi 1994/1995 oli siirtymäjakso kyseisen yhdennetyn järjestelmän toimeenpanoa varten, jonka täysimääräisen soveltamisen piti alkaa vasta 1.1.1997. Tämän hallituksen mukaan komission olisi myös pitänyt ottaa huomioon tämän järjestelmän soveltamisessa Kreikassa esiin tulleet poikkeukselliset vaikeudet, jotka aiheutuivat erityispiirteistä, kuten maarekisterin puuttumisesta suurimmasta osasta maata, tuottajien (noin 300 000) suuresta määrästä ja ilmoitettujen lohkojen vielä suuremmasta määrästä.

21 Paikalla tehtävien tarkastusten osalta Kreikan hallitus väittää, että vuodesta 1995 lähtien otoksen valinnan on suorittanut maatalousministeriön keskusyksikkö tietotekniikan avulla. Erityinen ohjelma ottaa huomioon suuren joukon tietoja jokaiseen tilaan liittyvän riskin määrittelemiseksi. Tällä tavalla saatavien luettelojen perusteella valitaan otos näitä tarkastuksia varten. Tarkastusten määrästä Kreikan hallitus toteaa, että sitä on pidettävä tyydyttävänä, kun otetaan huomioon määrän nousu 5 prosentista 9,3 prosenttiin.

22 Hallinnollisten ristiintarkastusten suorittamisen osalta Kreikan hallitus korostaa, että hallinnollisten tarkastusten ohjelma on otettu käyttöön. Kyseiseen ohjelmaan sisältyy hakemuksissa ilmoitettujen tietojen tarkastus, niiden julkinen esittäminen, valitusten vastaanotto ja tutkinta sekä mahdollisuuksien mukaan pinta-aloja ja viljeltyjä kasveja koskevien tietojen vertailu kaikkien muiden hyödyllisten tietojen kanssa.

23ACA:jen valvonnan osalta Kreikan hallitus väittää, että ne ja maatalousministeriö tekevät yhteistyötä hakemusten vastaanotto-, tallennus- ja käsittelymenettelyissä ja tukien suorittamisessa tuottajille. Maatalousministeriö valvoo kaikkia näitä menettelyjä.

24 Komissio korostaa, että kyseessä oleva korjaus ei perustu yhdennetyn järjestelmän soveltamatta jättämiseen, vaan valvontajärjestelmään suoraan vaikuttaviin puutteisiin ja Kreikan viranomaisten suorittaman yhteisön tukien hallinnoinnin tehottomuuteen.

25 Komissio täsmentää vuoden 1995 yhteenvetokertomuksessa esitettyjä havaintoja korostamalla, että Kreikassa suoritettujen tarkastusmatkojen aikana on ensinnäkin todettu, että tapausten valinnassa paikalla suoritettavia tarkastuksia varten ei noudateta mitään menetelmää ja että valintaa ei tehdä riittävän avoimesti. Lisäksi riskinarviointimenetelmän on todettu asetuksen N:o 3887/92 6 artiklan 4 kohdan vastaisesti puuttuvan koko Kreikassa. Toiseksi, mitä tulee hallinnollisiin tarkastuksiin, tietojen ristiintarkastuksia tietokantojen avulla ei olisi voitu suorittaa ennen yhteisön tukien maksamista, ja vaikka Kreikan lainsäädännössä velvoitetaan maatalousministeriön alueelliset hallintoviranomaiset suorittamaan joitakin valvontatehtäviä, kyseiset viranomaiset eivät todellisuudessa ole hoitaneet näitä tehtäviä. Kolmanneksi ACA:t suorittavat yleisen edun mukaisia tehtäviä ilman, että maatalousministeriön alueelliset hallintoviranomaiset kuitenkaan tosiasiassa valvoisivat niiden toimintaa.

26 Vaikka komission yksiköt olivat arvioineet, että järjestelmän puutteet voisivat synnyttää perustellun epäilyksen maksujen säännönmukaisuudesta ja siten oikeuttaa vähintään 5 prosentin korjauksen, ne ovat vuoden 1995 yhteenvetokertomuksessa esitetyistä syistä päättäneet soveltaa ainoastaan 2 prosentin korjausta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

27 Siirtymäaikaa yhdennetyn järjestelmän käyttöönottamiseksi koskevan Kreikan hallituksen väitteen osalta riittää sen toteaminen, että — kuten komissio on täsmentänyt ja kuten myös vuoden 1995 yhteenvetokertomuksesta käy ilmi — päätöksellä 1999/596/EY tehty korjaus ei perustu yhdennetyn järjestelmän soveltamatta jättämiseen, vaan valvontajärjestelmään suoraan vaikuttaviin puutteisiin ja Kreikan viranomaisten suorittaman yhteisön tukien hallinnoinnin tehottomuuteen.

28 Kuten julkisasiamies on todennut esittämänsä ratkaisuehdotuksen 84 kohdassa, erityisesti asetuksen N:o 3887/92 17 artiklan 1 kohdasta, jota sovelletaan kyseisen asetuksen 19 artiklan mukaan 1.2.1993 lähtien, seuraa, että ennen yhdennetyn järjestelmän täydellistä käyttöönottamista kunkin jäsenvaltion on toteutettava "tarvittavat toimenpiteet sellaisten hallinto- ja valvontatoimenpiteiden soveltamiseksi, jotka takaavat kyseisten tukien myöntämiselle säädettyjen edellytysten noudattamisen".

29 Mitä tulee Kreikan hallituksen väitteisiin, joiden tarkoituksena on osoittaa, että valvontajärjestelmä oli paikalla suoritettavien tarkastusten, hallinnollisten ristiintarkastusten toteuttamisen ja ACA:jen valvonnan osalta luotettava, on todettava, että toisin kuin tämän tuomion 12 ja 13 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä edellytetään, kyseinen hallitus ei ole esittänyt mitään näyttöä, jonka perusteella komission toteamusten todenperäisyys voitaisiin asettaa kyseenalaiseksi.

30 Niiden väitteiden osalta, joiden mukaan komissio ei ole ottanut huomioon useita lieventäviä olosuhteita, kuten sellaisia, että mitään suurta ongelmaa ei ole havaittu, että Kreikan viranomaiset ovat ryhtyneet toimiin järjestelmän parantamiseksi ja että yhdennetyn järjestelmän soveltamisessa Kreikassa on tullut ilmi erityisiä vaikeuksia, riittää sen toteaminen, että yhtäältä nämä olosuhteet on nimenomaisesti mainittu vuoden 1995 yhteenvetokertomuksessa ja että toisaalta viimeksi mainitusta käy ilmi, että komissio on ottanut ne huomioon vahvistaessaan kiinteämääräisen korjauksen määräksi 2 prosenttia.

31 Näistä perusteluista seuraa, että väitteitä, jotka Kreikan hallitus on esittänyt yhdennetyn järjestelmän puutteiden vuoksi tehdyn rahoituskorjauksen kiistämiseksi, ei voida hyväksyä.

Hallinnollisten kustannusten pidätys tuen määrästä

Yhteenvetokertomus

32 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksesta ilmenee, että ACA:t osallistuvat Kreikassa välttämättä peltokasvialan korvausluonteisten tukien hallinnointiin ja maksamiseen, koska niiden tehtävänä on tukihakemuksiin liittyvä tietojenkäsittely ja maksujen suorittaminen kaikille tuensaajille eli sekä ACA:jen jäsenille että muille tuensaajille. ACA:t pidättävät kansallisen sopimuksen perusteella kuluina noin kaksi prosenttia tukien määrästä, mikä on tukijärjestelmästä tiettyjen peltokasvien viljelijöille 30 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston

asetuksen (ETY) N:o 1765/92 (EYVL L 181, s. 12) 15 artiklan 3 kohdan ja asetuksen N:o 729/70 1 artiklan 4 kohdan vastaista, koska näiden säännösten mukaan tuet on maksettava tuensaajille kokonaisuudessaan.

33 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksen mukaan sovitteluelin on todennut, että se on tutkinut nämä kysymykset jo aikaisempien sovittelumenettelyjen yhteydessä, että käsiteltävään asiaan ei sisälly mitään uusia seikkoja ja että komission yksiköiden kanta näyttää sen mielestä perustellulta.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

34 Kreikan hallitus väittää, että hallinnollisten kustannusten pidätykset ovat vapaaehtoisia pidätyksiä, joita ei sovelleta kaikkiin tuottajiin. Vuodesta 1993 lähtien kyseessä olevat pidätykset eivät lisäksi enää perustu Kreikan lain 1409/83 2 §:ään, jossa oli säädetty mahdollisuudesta pidättää 2 prosenttia tuista. Mainittu laki on yhteisön lainsäädännön ensisijaisuuden johdosta kumottu vuonna 1992 yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen jälkeen. Kyseiset pidätykset seuraavat tosiasiassa ACA:jen ja niiden jäsenten välillä solmituista sopimuksista. Niillä ei ole tarkoitus kattaa toiminta- tai muita palkkioiden maksamisesta aiheutuvia menoja, vaan niillä katetaan ACA:jen tarjoamat yleisemmät palvelut. Lisäksi koska ACA on valtiosta erillinen oikeushenkilö, Kreikan valtio ei voi puuttua ACA:jen ja niiden jäsenten välillä tehtyihin sopimuksiin. Näin ollen rahoituskorjaus perustuu suoritettujen pidätysten luonteen virheelliseen arviointiin.

35 Kreikan hallitus väittää toissijaisesti, että koska suoritetut pidätykset vaihtelevat 0,5 ja 2 prosentin välillä, korjaus tulisi vahvistaa näiden kahden arvon keskiarvoksi eli 1,25 prosentiksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

36 Mitä tulee Kreikan hallituksen väitteeseen pidätysten vapaaehtoisuudesta ja siitä, että niitä ei sovelleta kaikkiin tuottajiin, on todettava yhtäältä, että varainhoitovuonna 1995 voimassa olleessa kansallisessa lainsäädännössä sallittiin kyseisten pidätysten tekeminen. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä mainitussa asiassa Kreikka vastaan komissio antamansa tuomion 18 kohdassa, lain 1409/83 2 § kumottiin vasta 1.12.1997 voimaan tulleella lailla 2538/97.

37 Toiseksi on todettava, kuten Kreikan hallitus on vahvistanut suullisessa käsittelyssä, että kyseisiä pidätyksiä sovellettiin myös maksettaessa tukia sellaisille tuottajille, jotka eivät olleet ACA:jen jäseniä. Koska kyseiset tuottajat eivät olleet osapuolina ACA:jen ja niiden jäsenten välisissä sopimuksissa, niiden osalta tehdyt pidätykset eivät näin ollen voineet perustua kyseisiin sopimuksiin.

38 Tätä Kreikan hallituksen väitettä ei näin ollen voida hyväksyä.

39 Mitä tulee rahoituskorjauksen tasoon, kannekirjelmään liitetyistä ACA:jen yleiskokousten pöytäkirjoista ilmenee, että ACA:jen tekemä pidätys ei koskaan ollut 2 prosenttia alhaisempi. Koska Kreikan hallitus ei ole osoittanut, että pidätysten määrä oli voinut olla kyseessä olevan korjauksen määrää alhaisempi, myös tämä toinen väite on näin ollen hylättävä.

40 Koska yhtäkään Kreikan hallituksen komission peltokasvialalla suorittamia korjauksia vastaan esittämää väitettä ei voida hyväksyä, näitä korjauksia ei voida asettaa kyseenalaiseksi.

Hedelmä- ja vihannesalan korjaukset

Tuottajajärjestöjä ja markkinoilta vetämisen taloudellista korvausta koskevat ongelmat

Yhteenvetokertomukset

41 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksesta käy ilmi, että komission yksiköt ovat pitäneet tarpeellisena soveltaa varainhoitovuoteen 1995 vastaavanlaista kiinteämääräistä korjausta kuin varainhoitovuoteen 1994, eli toisin sanoen tehdä yhtäältä 10 prosentin korjauksen kaikkiin persikoiden, nektariinien sekä sitrushedelmien osalta ilmoitettuihin määriin ja toisaalta 20 prosentin korjauksen Pellan nomoksen (lääni) persikoiden ja nektariinien osalta ilmoitettuihin määriin. Nämä yksiköt ovat nimittäin katsoneet, että EMOTR:n tukiosaston varainhoitovuoden 1994 tilien tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tehtyjen tarkastusten tuloksista 8.6.1998 laaditussa yhteenvetokertomuksessa VI/7421/97 (jäljempänä vuoden 1994 yhteenvetokertomus) esitetyt korjauksen syyt olivat voimassa myös varainhoitovuoden 1995 osalta.

42 Tässä suhteessa vuoden 1994 yhteenvetokertomuksesta ilmenee, että useissa EMOTR:n Kreikassa tekemissä tarkastuksissa on havaittu puutteita hedelmien ja vihannesten tuottajien järjestöille myönnettyjen taloudellisten korvausten valvonta- ja hallinnointijärjestelmässä.

43 Elokuussa 1994 ja elokuussa 1995 persikka- ja nektariinialalla Makedoniassa tehdyissä tarkastuksissa ilmeni, että viranomaiset olivat hyväksyneet tuottajajärjestöjä, joilla ei ollut jäsentensä tuotteiden kaupan pitämisen edellyttämiä teknisiä laitteistoja, että yhdelläkään tarkastetuista järjestöistä ei ollut interventiorahastoa ja että kyseisten hedelmien markkinoiltavetämishinnan määrittämisessä oli käytetty väärää kerrointa.

44 Pellan ja Emathian nomoksissa tehtiin seuraavana vuonna uusi tarkastus joissakin niistä tuottajajärjestöistä, joita oli aluksi kieltäydytty hyväksymästä. Tässä tarkastuksessa ilmeni, että Kreikan viranomaisten uudelleentarkastelumenettelyä voitiin Emathian osalta pitää kokonaisuutena tarkastellen tyydyttävänä, mutta että Pellan osalta huomattava osa tuottajajärjestöistä olisi pitänyt jättää hyväksymättä teknisten laitteistojen puutteiden vuoksi.

45 Sitrushedelmien osalta vuoden 1994 yhteenvetokertomuksessa todetaan, että tuottajajärjestöjen hyväksymismenettelyä koskevassa Kreikan valvonta- ja hallinnointijärjestelmässä on useita vakavia puutteita. Artan nomoksessa sijaitsevan erään suuren tuottajajärjestön — jota Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuin oli arvostellut — tarkastuksessa oli lisäksi paljastunut joukko sääntöjenvastaisuuksia.

46 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksen mukaan komission yksiköt ovat todenneet, että varainhoitovuodelle 1995 esitetty korjaus, joka koskee markkinointivuoden 1994/1995 ja sitä aikaisempien markkinointivuosien aikana suoritettuja markkinoiltavetämistoimenpiteitä, oli perusteltu useiden tarkastusten aikana havaittujen vakavien puutteiden takia.

47 Sovitteluelin on arvioinut, että joillakin valvontaa koskevilla parannuksilla oli kiistämättä ollut merkittävä vaikutus markkinointivuoden 1995 aikana ja että se voi ainoastaan todeta, että komission yksiköt olivat kieltäytyneet ottamasta

huomioon mainittuja parannuksia. Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksen mukaan komission yksiköt ovat myöntäneet, että järjestelmään oli tehty merkittäviä parannuksia toukokuusta 1995 alkaen, mutta parannukset ovat voineet vaikuttaa ainoastaan seuraavan markkinointivuoden eli markkinointivuoden 1995/1996 aikana suoritettuihin markkinoiltavetämistoimenpiteisiin. Markkinointivuoden 1994/1995 perusteella tehty korjaus varainhoitovuodelle 1995 kuvastaa tätä tosiseikkaa, kun taas varainhoitovuoteen 1996 rajoittuvassa korjauksessa otetaan erityisesti huomioon tehdyt parannukset.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

48 Kreikan hallitus väittää ensinnäkin, että komission korjaukset perustuvat tosiseikkojen virheelliseen arviointiin. Kreikan hallitus toteaa, että vastauksenaan 12.10.1994 päivättyyn komission kirjeeseen, jossa komissio ilmoitti Kreikan hallitukselle aikomuksestaan tehdä varainhoitovuoden 1994 osalta 50 prosentin suuruinen korjaus persikoiden ja nektariinien markkinoilta vetämiseen liittyviin menoihin ja ulottaa tämä korjaus varanhoitovuosille 1992 ja 1993, mikäli tiukkoihin toimenpiteisiin ei ryhdyttäisi vuoden 1995 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana, Kreikan hallitus ilmoitti 1.11.1994 useista vuonna 1994 toteutetuista toimenpiteistä markkinoilta vetämiseksi ja tuottajajärjestöistä muodostuvan järjestelmän parantamiseksi. Kreikan hallituksen mukaan kyseisten toimenpiteiden perusteella komissio ilmoitti 13.12.1995 päivätyllä kirjeellä luopuvansa varainhoitovuosia 1992 ja 1993 koskevista varauksistaan ja vähensi rahoituskorjauksen määrän 10 prosenttiin menoista. Kuitenkin vaikka kaikki mainitut toimenpiteet oli hyväksytty ja toteutettu markkinointivuoden 1994 kuluessa ja vaikka niillä oli tuntuvia vaikutuksia kyseisenä markkinointivuonna, komissio ei ole ainoastaan pitänyt voimassa rahoituskorjausta varainhoitovuodelle 1994, vaan se on tehnyt saman korjauksen varainhoitovuodelle 1995 huolimatta siitä, että sen aikana järjestelmä on ollut täysin toiminnassa ja on siten taannut oikeille tuensaajille tapahtuvien maksujen sääntöjenmukaisuuden.

49 Toiseksi Kreikan hallitus väittää, että komissio on ylittänyt sen harkintavallan rajat, joka sillä on asetuksen N:o 729/70, sellaisena kuin se on muutettuna 22.5.1995 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1287/95 (EYVL L 125, s. 1;

jäljempänä muutettu asetus N:o 729/70), 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan neljännen alakohdan nojalla. Kreikan hallitus väittää tältä osin ensinnäkin, että kun komissio tekee kiinteämääräisiä korjauksia Belle-selvityksen perusteella, sen on tehtävä tämä kohtuutta noudattaen, ja että 10 prosentin suuruinen korjaus on perusteltu ainoastaan tilanteessa, jossa EMOTR:a kohtaa suuri tappioriski. Kreikan hallituksen mukaan komission on otettava ilmoitettuihin menoihin kohdistuvia korjauksia tehdessään huomioon rikkomuksen laatu ja vakavuus sekä yhteisölle aiheutunut taloudellinen vahinko. Lopuksi Kreikan hallitus toteaa, että komissio on tehnyt tarkastuksia appelsiinialalla vain yhdessä Kreikan 52 nomoksesta ja persikka- ja nektariinialalla ainoastaan kahdessa nomoksessa. Lisäksi näissä kahdessa nomoksessa komissio on tarkastanut ainoastaan rajoitetun määrän tuottajajärjestöjä, joiden osalta Kreikan viranomaisten aiemmin suorittamat tarkastukset olivat jo nostaneet esille tiettyjä puutteita lainsäädännön soveltamisessa. Komission suorittama tarkastus ei siis ollut edustava.

50 Kolmanneksi Kreikan hallitus toteaa tuottajajärjestöjen toiminnasta, että kaikille hedelmä- ja vihannesmarkkinoiden hallinnointia koskevien tarkastusten toteuttamisesta vastaaville korkeille virkamiehille annettiin kyseisten tarkastusten asianmukaisen ja tehokkaan suorittamisen kannalta välttämättömiä suuntaviivoja. Suuntaviivat koskivat laadunvalvontaa, tuottajajärjestöjen asianmukaista toimintaa sekä tuotteiden markkinoilta vetämistä ja ilmaisjakelua koskevaa asianmukaista menettelyä. Maatalousministeriö oli myös antanut ohjeita tiettyjen tuottajajärjestöjen hyväksymisestä, rakenteesta ja toiminnasta. Lisäksi tuottajajärjestöjen jäsenistä on laadittu atk-lomake, jotta jäsenten tuotannollista ja kaupallista toimintaa pystyttäisiin helpommin valvomaan.

51 Neljänneksi Kreikan hallitus toteaa väitteistä, jotka koskevat teknisten laitteistojen riittämättömyyttä ja interventiorahastojen puuttumista, että hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 18 päivänä toukokuuta 1972 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1035/72 (EYVL L 118, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 31.3.1984 annetulla neuvoston asetuksella N:o 985/84 (EYVL L 103, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1035/72), ei edellytetä,

että tuottajajärjestöillä pitäisi olla omat tekniset laitteistot, joten hyväksymistä ei voida evätä niiltä tuottajajärjestöiltä, jotka vuokraavat kyseiset laitteistot. Asetuksessa ei ole myöskään säädetty mitään täsmällistä rajaa interventiorahastojen tuloille, eikä kyseisten järjestöjen hyväksymisen sääntöjenmukaisuuteen voi vaikuttaa se, ettei tietyissä rahastoissa ole tarvittavia pääomia toteutettujen markkinoiltavetämistoimenpiteiden kattamiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

52 Yhtäältä on todettava, että asetuksen N:o 1035/72 13 artiklassa säädetään hedelmien ja vihannesten tuottajien aloitteesta tapahtuvasta sellaisten tuottajajärjestöjen perustamisesta, joiden tarkoituksena on edistää tarjonnan keskittämistä ja hintojen vakauttamista yhden tai useamman kyseisessä asetuksessa tarkoitetun tuotteen tuotantovaiheessa ja asettaa tuottajajäsenten käyttöön riittävät tekniset apuvälineet kyseisten tuotteiden pakkaamiseen ja kaupanpitämiseen.

53 Asetuksen N:o 1035/72 13 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat hyväksyä kyseiset järjestöt ainoastaan sillä edellytyksellä, että ne antavat riittävän takeen toimintansa jatkuvuudesta ja tehokkuudesta erityisesti niiden tehtävien osalta, joita varten ne on perustettu, ja että ne pitävät hyväksymispäivästä lukien erityistä kirjanpitoa hyväksymisen kohteena olevista toiminnoista. Tästä seuraa, että jäsenvaltion on evättävä ja jopa peruutettava hyväksymisensä sellaiselta tuottajajärjestöltä, jolla ei esimerkiksi ole riittäviä teknisiä apuvälineitä kyseisten tuotteiden pakkaamiseen ja kaupanpitämiseen (em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 44 kohta).

54 Toisaalta on muistettava, että tämän tuomion 12 kohdassa esitetyillä perusteilla jäsenvaltion asiana on esittää näyttö komission toteamusten paikkansapitämättömyydestä. Esillä olevassa asiassa Kreikan hallitus tyytyy hyvin yleisesti

toteamaan, että komissio on tehnyt virheen soveltaessaan varainhoitovuoteen 1995 samaa rahoituskorjausta kuin varainhoitovuoteen 1994, mutta se ei esitä mitään konkreettista näyttöä, joka kyseenalaistaisi niiden toteamusten paikkansapitävyyden, joita komissio on esittänyt tuottajajärjestöjen hyväksymiseen liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista.

55 Mitä tulee kysymykseen siitä, mistä varainhoitovuodesta lähtien on otettava huomioon Kreikan hallituksen alalla toteuttamat toimenpiteet, on todettava, että se ei ole esittänyt vähäisimpiäkään todisteita, jotka voisivat kumota komission yksiköiden toteamuksen, jonka mukaan tiettyjä parannuksia järjestelmään on tehty vasta toukokuusta 1995 alkaen. Lisäksi Kreikan hallitus ei kiistä komission väitettä, jonka mukaan persikoiden ja nektariinien satoa korjataan kesäkuusta syyskuuhun ja jonka mukaan maksuja kyseisen ajanjakson aikana tapahtuvista markkinoiltavetämistoimenpiteistä suoritetaan vasta marraskuusta alkaen. Näin ollen komission esittämän mukaisesti — kun otetaan huomioon se, että tiettyä vuotta vastaava varainhoitovuosi käsittää edellisen vuoden lokakuun 16. päivän ja kyseisen vuoden lokakuun 15. päivän välillä suoritetut maksut — kyseessä olevilla parannuksilla ei ole voinut olla vaikutusta varainhoitovuoden 1995 tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyyn. Sitä vastoin vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksestä käy ilmi, että varainhoitovuoden 1996 osalta tehdyssä korjauksessa on otettu huomioon mainitut parannukset.

56 Mitä tulee väitettyyn erilaiseen arviointiin verrattuna varainhoitovuosien 1992 ja 1993 osalta sovellettuihin rahoituskorjauksiin, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että vaikka komissio on jättänyt vaadittavan korjauksen tekemättä edellisen varainhoitovuoden osalta ja suvainnut sääntöjenvastaisuuksia kohtuussyistä, asianomaisella jäsenvaltiolla ei ole oikeusvarmuuden tai luottamuksensuojan periaatteen perusteella oikeutta vaatia samanlaista suhtautumista sellaisten sääntöjenvastaisuuksien osalta, jotka tapahtuvat seuraavan varainhoitovuoden aikana (ks. asia C-55/91, Italia v. komissio, tuomio 6.10.1993, Kok. 1993, s. I-4813, 67 kohta). Kuten edellä mainitussa asiassa Kreikka vastaan komissio annetun tuomion 46 kohdasta käy ilmi, komission luopuminen niistä varauksista, joita se teki Kreikan tasavallan varainhoitovuosina 1992 ja 1993 suorittamien menojen osalta, ei siis millään tavalla merkitse sitä, että varainhoitovuotta 1994 koskevan korjauksen voimassa

pitäminen ja saman korjauksen soveltaminen varainhoitovuoden 1995 osalta olisi perusteetonta. Päin vastoin ne tulokset, jotka saatiin komission tuottajajärjestöissä tekemissä tutkimuksissa ja joita Kreikan tasavalta ei muutoin ole kiistänyt, muodostavat — kuten tämän tuomion 54 kohdasta ilmenee — tältä osin riittävän perustelun.

57 Tuottajajärjestöjen hyväksymistä koskevien komission toteamien sääntöjenvastaisuuksien osalta on todettava, että ne ylittivät kiistatta tietyn vakavuusasteen. Kuten komissio on perustellusti todennut, sekä persikka- ja nektariinialalla että sitrushedelmäalalla useilla tarkastetuilla järjestöillä ei nimittäin ollut omia tai vuokrattuja laitteistoja jäsentensä tuotteiden pakkaamiseksi ja kaupanpitämiseksi eikä interventiorahastoa tiettyjen tuotteiden markkinoilta vetämisen rahoittamiseksi. Kuten tämän tuomion 54 kohdassa on jo todettu, Kreikan hallitus ei ole esittänyt mitään näyttöä, joka asettaisi kyseenalaiseksi näiden toteamusten paikkansapitävyyden.

58 Komission suorittamien tarkastusten edustavuuden osalta on todettava, että kuten komissio on — Kreikan hallituksen sitä kiistämättä — korostanut, komission persikka- ja nektariinialalla Kreikassa tekemät tarkastukset, joita on tehty kaikissa tuottajajärjestöissä, joiden kotipaikka on Pellan tai Emathian nomoksessa, ovat kattaneet 95 prosenttia tuotannosta ja 93,5 prosenttia markkinoilta vetämisestä maksetuista korvauksista. Sitrushedelmäalan tarkastukset on tehty Argolisin, Artan ja Leukasin nomoksissa, joiden tuotanto vastaa 74:ää prosenttia maksetuista korvauksista. Kyseiset luvut huomioon ottaen komission suorittamien tarkastusten edustavuutta ja sääntöjenvastaisuuksien laajuutta ei voida kohtuudella asettaa kyseenalaisiksi (ks. em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 52 kohta).

59 Myöskään se, että komissio on toisessa tutkimuksessa Pellan nomoksessa tarkastanut ainoastaan sellaisia järjestöjä, joiden hyväksymisestä Kreikan viranomaiset olivat jo kieltäytyneet, ei mitenkään horjuta komission tästä

tutkimuksesta tekemää toteamusta, jonka mukaan 48 prosentilla kyseisessä nomoksessa toimivista tuottajajärjestöistä ei ollut hedelmien kaupanpitämiseen tarvittavia teknisiä laitteistoja (ks. em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 53 kohta).

60 Lisäksi on todettava, että tuottajajärjestöjen hyväksymistä edeltävistä tarkastuksista vastaaville virkamiehille tarkoitettujen suuntaviivojen antaminen ja tuottajajärjestöjen jäseniä koskevien atk-lomakkeiden laatiminen eivät takaa sitä, että hyväksytyt järjestöt todellisuudessa täyttävät kaikki hyväksymisedellytykset hyväksymisen myöntämishetkellä tai myöhemmässä vaiheessa. Kyseisiä väitteitä ei näin ollen voida hyväksyä (ks. em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 54 kohta).

61 On vielä todettava, ettei komissio ole tyytynyt toteamaan, ettei tietyillä järjestöillä ollut omia teknisiä laitteistoja, vaan se on korostanut, ettei suurella osalla tuottajajärjestöistä ollut "omia tai vuokrattuja laitteistoja", ja ettei se ole todennut, että pakollisten interventiorahastojen varat olisivat riittämättömät, vaan tuonut esille sen seikan, ettei kyseisiä rahastoja ollut useassa tapauksessa lainkaan olemassa (ks. em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 55 kohta).

62 Esitetyt seikat huomioon ottaen on selvää, että komission yksiköiden paljastamat laiminlyönnit koskevat sellaisten tarkastusten suorittamista, jotka ovat olennaisia kyseessä olevien menojen sääntöjenmukaisuuden takaamiseksi, joten kyseinen toimielin saattoi kohtuudella katsoa, että tässä tapauksessa oli olemassa EMOTR:n kohtaama suuri tappioriski (ks. em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 56 kohta).

63 Näin ollen komission tekemät korjaukset, eli 10 prosentin suuruinen korjaus persikoiden, nektariinien sekä sitrushedelmien osalta ilmoitettuihin kokonaismenoihin ja 20 prosentin korjaus Pellan nomoksen persikoiden ja nektariinien osalta ilmoitettuihin menoihin, eivät ole perusteettomia.

Markkinoilta vedettyjen tuotteiden ilmaisjakelua koskevat ongelmat

Yhteenvetokertomus

64 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen mukaan komission yksiköiden tarkastuksissa, jotka koskivat markkinoilta vedettyjen tuotteiden jakelutapaa Kreikassa, havaittiin useita puutteita, kuten joidenkin tuensaajien tukikelvottomuus, tuensaajia koskevan valvonnan puute, luotettavien tietojen puuttuminen maksajana toimivalta laitokselta ja todellisia kustannuksia korkeampien pakkaus- ja lajittelukustannusten hyväksyminen. Tämän perusteella komissio päätti soveltaa 10 prosentin rahoituskorjausta Kreikan viranomaisten ilmoittamiin menoihin.

65 Vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksen mukaan komission yksiköt ovat todenneet, ettei sovitteluelin ole vastustanut tätä varainhoitovuoden 1995 korjausta, ja ne ovat tämän perusteella katsoneet, että korjaus on pidettävä voimassa.

66 Varainhoitovuoden 1995 kanssa samassa sovittelumenettelyssä käsiteltävän varaihoitovuoden 1996 osalta sovitteluelin on tehnyt eron monilapsisille perheille ja kouluille tapahtuvan jakelun välille. Ensimmäisessä tapauksessa se on arvioinut, että asianosaisilta saatujen tietojen nojalla komission esittämää arvostelua on pidettävä perusteltuna. Sitä vastoin kouluille tapahtuvasta jakelusta sovitteluelin on arvioinut, että asetuksen N:o 1035/75 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan kuudennessa luetelmakohdassa esitetyn sen periaatteen noudattaminen, jonka mukaan täten jaetut määrät ovat kouluruokaloiden tavallisesti ostamien määrien lisänä, oli vähemmän tärkeää, kun otetaan huomioon ruokaloiden puuttuminen useimmista Kreikan kouluista. Se on lisäksi huomauttanut, että tällaista periaatetta ei ole esitetty kyseisen alan uudessa perusasetuksessa eli hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 28 päivänä lokakuuta 1996 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2200/96 (EYVL L 297, s. 1).

Komissio on pitänyt esitetyn rahoituskorjauksen voimassa monilapsisille perheille tapahtuvan jakelun osalta, mutta kouluille tapahtuvaan jakeluun liittyvää korjausta ei ole tehty.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

67 Kreikan hallitus korostaa, että ilmaiseksi monilapsisille perheille jaetut määrät on supistettu minimiin kahdella maatalousministeriön kiertokirjeellä, joista ensimmäinen oli päivätty 18.1.1996 ja toinen 11.12.1996 ja joista ensimmäisellä oli pääosin koottu yhteen siihen asti noudatettu käytäntö, sekä muutoksilla tuottajajärjestöjen ja ilmaisjakeluun oikeuden omaavien laitosten välisiin sopimuksiin.

68 Komission väite, jonka mukaan monilapsiset perheet, joiden lapset olivat jo aikuisia, olisivat myös hyötyneet tästä jakelusta, liittyy Kreikan hallituksen mukaan yksittäistapauksiin, joissa huollettavana olevat lapset opiskelevat korkeakoulussa tai yliopistossa tai suorittavat pakollista asepalvelustaan.

69 Kouluille tapahtuva jakelu, jonka tarkoituksena oli välttää sitrushedelmien vieminen kaatopaikalle, oli alusta alkaen suoritettu täysin tämän tyyppisen jakelun hengen ja tavoitteiden mukaisesti eli ennen kaikkea sitrushedelmien markkinoiden tasapainottamiseksi, sillä uudessa asetuksella N:o 2200/96 käyttöön otetussa markkinajärjestelyssä komissio on luopunut periaatteesta, jonka mukaan jaetut määrät on lisättävä kouluruokaloiden normaalisti ostamiin määriin. Joka tapauksessa tämä periaate oli vaikeasti sovellettavissa Kreikassa, kun otetaan huomioon järjestetyn ruokailun puuttuminen kaikista kouluista.

70 Komissio väittää ensinnäkin, että Kreikan lainsäädännön mukaan jakelu voidaan suorittaa "monilapsisen perheen" määritelmän mukaisille perheille, riippumatta näiden tulotasosta. Tämä ylittää kyseisen luonteista jakelua koskevassa yhteisön säännöksessä eli asetuksen N:o 1035/72 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa asetetun tavoitteen sellaisten henkilöiden toimentulon edistämisestä, joilla ei ole tarvittavia varoja. Lisäksi neljässä monilapsisten perheiden yhdistyksessä suoritettu tarkastus osoitti, että tietyissä tapauksissa mainitut yhdistykset jakoivat kyseessä olevia tuotteita myös sellaisten perheiden jäsenille, joiden lapset olivat jo aikuisia, työskentelivät ja olivat joissakin tapauksissa perustaneet oman perheen. Tätä tilannetta, joka ilmeni jaettujen määrien perusteettomana kasvuna, oli vielä pahentanut ennalta asetetun yksilöllisen rajan puuttuminen.

71 Toiseksi komissio väittää kouluihin tapahtuvan ilmaisjakelun osalta, että asetuksen N:o 1035/72 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan kuudennen luetelmakohdan edellytyksen, jonka mukaan jaetut määrät lisätään kouluruokaloiden tavallisesti ostamiin määriin, tarkoituksena on taata tuotannon normaali myynti markkinoilla.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

72 Heti aluksi on todettava, ettei vuoden 1995 yhteenvetokertomuksessa tai vuoden 1995 yhteenvetokertomuksen lisäyksessä eikä myöskään sovitteluelimen loppukertomuksessa ole esitetty vähäisintäkään seikkaa, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että varainhoitovuoden 1995 osalta markkinoilta vedettyjen tuotteiden ilmaisjakeluun liittyvä korjaus koskisi jakelua monilapsisille perheille ja/tai kouluille. Mainitussa kertomuksissa ei nimittäin mitenkään määritellä kiistanalaisen jakelun vastaanottajia.

73 Joka tapauksessa, vaikka varainhoitovuodelle 1995 esitetty korjaus koskisi ilmaisjakelua näille kahdelle ryhmälle, on monilapsisille perheille tapahtuvan jakelun osalta todettava yhtäältä, että maatalousministeriön kaksi kiertokirjettä, joihin Kreikan hallitus on vedonnut, on hyväksytty vuonna 1996, joten niillä ei ole ollut vaikutusta varainhoitovuoden 1995 menoihin. Toisaalta komission havaitsemien sääntöjenvastaisuuksien osalta Kreikan hallitus on tyytynyt väittämään, että kyseessä ovat olleet yksittäistapaukset, eikä se ole esittänyt mitään todisteita väitteidensä tueksi.

74 Kouluille tapahtuvasta ilmaisjakelusta on todettava, että varainhoitovuoteen 1995 sovellettavan asetuksen N:o 1035/72 21 artiklan 1 kohdan a alakohdan kuudennessa luetelmakohdassa säädetään selvästi, että jäsenvaltiot huolehtivat "siitä, että täten [koululaisille] jaetut määrät ovat kouluruokaloiden tavallisesti ostamien määrien lisänä".

75 Näin ollen komission hedelmä- ja vihannesalalla markkinoilta vedettyjen tuotteiden ilmaisjakelua koskevien ongelmien takia tekemää 10 prosentin korjausta ei voida asettaa kyseenalaiseksi.

Komission ajallisen toimivallan puuttuminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

76 Kreikan hallitus korostaa, että komissio on vastoin muutetun asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan viidettä alakohtaa ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta

7 päivänä heinäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1663/95 (EYVL L 158, s. 6) 8 artiklaa päätöksessä 1999/596/EY tehnyt tiettyjä korjauksia menoihin, jotka on suoritettu aikaisemmin kuin 24 kuukautta ennen kirjallista tiedonantoa komission päätelmistä. Tästä seuraa, että mainittuja korjauksia ja erityisesti hedelmä- ja vihannesalaan liittyviä korjauksia on pidettävä pätemättöminä.

77 Komissio vastaa, että asetuksen N:o 1663/95 8 artiklassa tarkoitettu kirjallinen tiedonanto oli välttämätön varainhoitovuodesta 1996 lähtien. Joka tapauksessa varainhoitovuoden 1995 osalta komissio on ilmoittanut Kreikan viranomaisille 8.7.1996 päivätyllä kirjeellään 23.—26.1.1996 paikalla suoritettujen tarkastusten tulokset ja niistä tehtävät päätelmät. Komissio on ilmoittanut kirjeessä myös, että näiden havaintojen mahdollisia taloudellisia seuraamuksia arvioidaan sen kirjeeseen annetun vastauksen saapumisen jälkeen. Näin ollen kyseessä olevat menot on suoritettu sen 24 kuukauden ajanjakson aikana, joka edelsi mainittujen tarkastusten tulosten kirjallista tiedoksiantoa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

78 On muistettava, että muutetun asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan viidennessä alakohdassa säädetään, että "niiden menojen rahoituksesta, jotka on suoritettu aikaisemmin kuin 24 kuukautta ennen komission asianomaiselle jäsenvaltiolle toimittamaa tarkastusten tuloksia koskevaa kirjallista tiedoksiantoa, ei voida kieltäytyä".

79 Vaikka asetusta N:o 1287/95, jolla tämä säännös on lisätty asetukseen N:o 729/70, sovelletaan sen 2 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan periaatteessa vasta 16.10.1995 alkavasta varainhoitovuodesta, asetuksen N:o 1287/95 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että muutetun asetuksen

N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu rahoituksesta kieltäytyminen ei voi koskea 16.10.1992 edeltävän varainhoitovuoden lukuun ilmoitettuja menoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen N:o 1287/95 voimaantuloa edeltävää varainhoitovuotta koskevien tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevien päätösten tekemistä.

80 Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa C-278/98, Alankomaat vastaan komissio, 6.3.2001 antamassaan tuomiossa (Kok. 2001, s. I-1501, 82 kohta), että jotta asetuksen N:o 1287/95 2 artiklan 2 kohtaa tulkittaisiin tarkoituksenmukaisesti, on katsottava, että korjausmenettelyä sovelletaan 16.10.1992 jälkeen alkaviin varainhoitovuosiin, joiden osalta ei ole tehty tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevaa päätöstä ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa.

81 Tästä seuraa, että komission oli tässä tapauksessa varainhoitovuotta 1995 koskevia tilejä hyväksyessään ja tarkastaessaan noudatettava muutetun asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua menettelyä.

82 Sitä vastoin asetuksen N:o 1663/95 10 artiklasta käy ilmi, että saman asetuksen 8 artiklan 1 kohtaa, jossa täsmennetään erityisesti komission kyseiselle jäsenvaltiolle muutetun asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan viidennen alakohdan mukaisesti lähettämän kirjallisen tiedonannon sisältö, sovelletaan vasta 16.10.1995 alkavasta varainhoitovuodesta eli varainhoitovuodesta 1996 alkaen.

83 Näin ollen on tutkittava, koskevatko päätöksessä 1999/596/EY tehdyt ja tämän kanteen kohteena olevat rahoituskorjaukset menoja, jotka on suoritettu komission Kreikan valtiolle toimittamaa tarkastusten tuloksia koskevaa kirjallista tiedoksiantoa edeltävänä 24 kuukauden ajanjaksona.

84 Tältä osin on todettava, että asiakirja-aineistoon sisältyy tietty määrä seikkoja, kuten 8.7.1996 päivätty kirje, johon komissio vetoaa, ja julkisasiamiehen esittämänsä ratkaisuehdotuksen 96—98 kohdassa mainitsemat kirjeet, joilla pyritään osoittamaan, että komissio on tosiasiassa ilmoittanut kirjallisesti tarkastustensa tulokset ennen 24 kuukauden määräajan päättymistä. Kun otetaan huomioon se, että Kreikan hallitus ei ole esittänyt vähäisintäkään näyttöä tai vähäisintäkään seikkaa, jonka perusteella tällainen johtopäätös voitaisiin osoittaa vääräksi, on katsottava, että komissio on täyttänyt sille muutetun asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan viidennestä alakohdasta aiheutuvat velvollisuudet.

85 Tästä seuraa, että komission ajallisen toimivallan puuttumista koskevaa perustetta ei voida hyväksyä.

86 Koska yksikään Kreikan hallituksen esittämistä perusteista ei ole menestynyt, kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

87 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Helleenien tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Helleenien tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Jann von Bahr Edward

La Pergola Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä joulukuuta 2001.

R. Grass P. Jann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja